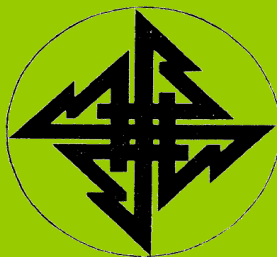

© Latvijas Meža nozaru
arodu biedrība
Bruņinieku ielā 29/31
Rīga LV –1001

Tālr. 67035941
Fax 67035945

Atbild. par izdevumu
A.Simansons
Tālr. 67035941
E-pasts: lmnasim@lmna.lv

Latvijas Meža
nozaru arodu biedrības
ZIŅAS

2012.gada marts—aprīlis
Nr. 4 (140)

AKTUALITĀTES

MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBĀ

21.martā notika LMNA Padomes 5.sesija. Darba gaitā : - 1. Par LMNA galveno finansu rādītāju izpildi 2011.gadā (ziņo LMNA priekšsēdētāja vietniece **I. Siņica**); - 2. Revīzijas komisijas ziņojums (ziņo LMNA Revīzijas komisijas pārstāve **A. Slavika**).— 3. Dažādi jautājumi.

Padomes locekļi uzmanīgi seko līdzi **I. Siņicas** (no kreisās) pārskatam un **A. Slavikas** ziņojumam ...

1. LMNA priekšsēdētāja vietniece **I. Siņica** iepazīstināja Padomes locekļus ar detalizētu pārskatu par LMNA finansiālo darbību 2011.gadā.

2. Revīzijas komisijas uzdevumā Ziņojumu par š.g. 16.martā veikto revīziju sniedza Revīzijas komisijas priekšsēdētāja vietniece **A. Slavika**.

LMNA Padome atzina, ka finansiālā darbība 2011.gadā atbilst LMNA mērķu un Statūtu prasībām. Padome pieņēma attiecīgu lēmumu, ar kuru arodbiedrības biedri var iepazīties savā arodorganizācijā.

3. Dažādu jautājumu sadaļā Padomes locekļi uzklusēja LBAS eksperti sociālos jautājumos **I. Homko** un LMNA RK ekspertu **Ā. Smildziņu**.

I. Homko klātesošos informēja par arodbiedrību aktivitātēm sociālo jautājumu risināšanā ar kādām problēmām notiek sarunas ar Labklājības ministriju un Saeimu par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu, kā arī par Veselības ministrijas ideju par slimības laika ierobežošanu u.c.

Ā. Smildziņš informēja par š.g. 5.martā notikušajā Kokrūpniecības (mežsaimniecība, kokapstrāde) nozares ekspertu padomē (NEP) izskatītajiem SIA **"Ernst & Young Baltic"** veiktās aptaujas rezultātiem par profesionālo izglītību meža nozarēs. Sanāksmē, kurā no LMNA puses piedalījās NEP pārstāvji M. Bondare, A. Latkovska, A. Simansons, Ā. Smildziņš un aptaujas rezultātu izpēti eksperti- P. Kursīte un R.E. Ozoliņš, pēc nopietnām diskusijām tika nolemts darba grupai pilnveidot materiālu **"Nozares saistīto profesiju karti"**.

LATVIJAS BRĪVO ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBĀ

28.martā notika LBAS Valdes sēde. Darba kārtībā: - 1. LBAS 2011.gada pārskata izskatīšana un rekomendēšana apstiprināšanai LBAS Padomē (ziņo: **P. Krīgers** – priekšsēdētājs, **A. Spēlīte** – galvenā grāmatvede); - 2. Ziņojums par LBAS dalīborganizāciju 2011.gada statistisko informāciju (ziņo: **L. Marcinkēviča** – priekšsēdētāja vietniece); - 3. Par "Latvijas Valsts iestāžu, pašvaldību, uzņēmumu un finanšu darbinieku arodbiedrības" un "Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrību federācijas" priekšsēdētāju ie-

sniegumiem LBAS Valdei (ziņo: P. Krīgers); - 4. LBAS Jauniešu padomes nolikuma apstiprināšana (ziņo: D. Luborts – Padomes priekšsēdētājs); - 5. Par nodokļu atlaidēm darba koplīgumos un nozaru ģenerālvienošanos ietvertajām sociālajām garantijām (ziņo: E. Balzdžens – priekšsēdētāja vietnieks).

LBAS Valde minētajos jautājumos pieņēma attiecīgus lēmumus.

28.martā notika LBAS Padomes sēde, kurā tikās ar LR Labklājības ministri **I. Viņķeli**. I. Viņķele Padomes locekļus iepazīstināja ar valdības akceptētajām izmaiņām likumā **"Par valsts pensijām"**.

Valdība 27.martā deva zaļo gaismu pensiju likuma grozījumiem, kas paredz pensionēšanā vecumu 2014. un 2015.gadā palielināt par trim mēnešiem, bet no 2016.gada no katra gada 1.janvāra – par sešiem mēnešiem, līdz 2020.gadā tiks sasniegts 65 gadu vecums.

Diemžēl ministre nevarēja argumentēt valdības pieņemto lēmumu. Padomes locekļi uzdeva konkrētus jautājumus, uz kuriem, lielākoties, ministre sniedza atbildes valdībai ierastā stilā. Netika sniegta saprotama atbilde par atbalsta mehānismiem, kā tiks veicināta nodarbinātība un bezdarba samazināšana. Netika sniegta atbilde, kā tiks nodarbināti pirmspensijas vecuma sasniegušie. Par nepieciešamību apkarot ēnu ekonomiku, klātesošie vien dzirdēja, ka "to vajag darīt". Ministre kā vienu no atbalsta mehānismiem uzsvēra valdības ieceri nākamgad samazināt darbaspēka nodokļus, taču arī par nodokļiem vēl daudz neskaidrību, jo, ja tajā pašā laikā plāno celt nekustamā īpašuma nodokli un atcelt samazināto PVN likmes, tad diez vai darbinieks būs ieguvējs.

LMNA priekšsēdētājs **A. Simansons** jautāja: "*ar 2008.gadu valdība uzsāka no sociālā budžeta maksāt pabalstus kam tas nebija paredzēts. Rezultātā no sociālā budžeta nelikumīgi tika izņemti (izzagts) aptuveni viens miljards latu (ap 140 miljonu latu piemaksām un ap 30 miljonu māmiņu algām gadā). Kad šī nauda tiks atgriezta sociālajam budžetam? Ņemot vērā valdības pārliecināto stāstījumu tautai, ka Latvijā ekonomika strauji attīstās, kas nozīmē, ka tuvākajā laikā arī sociālais budžets pildīsies ar pārpalikumu un, ja atgriezīs sociālajam budžetam izņemto naudu, pēc 2 -3 gadiem vairs valstī nebūs aktuāls jautājums par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu. Sākot pensionēšanās vecumu paaugstināt no 2014.gada, Jūs plānojat ekonomiju sociālajā budžetā 2014.gadā ap 8 miljonu, bet 2015.gadā ap 12 miljonu latu. Kāda garantija, ka šie finansu resursi netiks izņemti citām vajadzībām?...*"

I. Viņķele atbildēja: "*...piemaksas pensionāriem varētu ar 2014.gadu pārcelt atpakaļ uz pamatbudžetu. Māmiņu algas turpmāk maksās no sociālā budžeta, jo sociālais nodoklis šī iemesla dēļ 2011.gadā tika paaugstināts par 2% ...*".

Vēlāk ministre precizēja, - tik tiešām papildus iegūtie finansu resursi tiks novirzīti citām vajadzībām !!!

Arodbiedrības uzsvēra, ka pamatproblēma ir tā, ka sociālais budžets Latvijā ir tikai 9,74% no IKP, kas ir vismaz divas reizes mazāks nekā vidēji ES.

Ministre aicināja arodbiedrības uz kompromisu – atbalstīt pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2014.gada, paaugstinot pensijas vecumu pakāpeniski tikai par trim mēnešiem, līdz tiek sasniegti 65 gadi.

Arodbiedrības palūdza šo kompromisa variantu uzrakstīt uz papīra, jo valdības apsolītais nesakrīt ar darbiem. Diemžēl tas tika atteikts.

Ko raksta Arodbiedrību prese?

Fragments no **Ilmas Rugājas** sarunas ar SIA "Verems" valdes priekšsēdētāju **Jāni Stari**.

Kāds ir labs darbinieks? - "Laikam atbildēšu tā, kā pirms manis teikuši daudzi. Labs darbinieks ir apzinīgs, izpildīgs, centīgs, kārtīgs, cilvēks ar iniciatīvu, kas visu mūžu vēlas mācīties un apgūt kaut ko jaunu".

"Verema" aroddarbinātība, kuru vada Dzidra Stivka, pagājušajā gadā saņēma LBAS balvu kā labākā aroddarbinātība Latgales novadā.

— "Es arī lepojos, ka manis vadītajā uzņēmumā darbiniekiem ir tik darbīga aroddarbinātība. Mūsu sadarbība ir izdevīga abām pusēm. Mums ir noslēgts koplīgums, kurā precīzi definētas darba devēja un darba ņēmēju attiecības. Tas ir ļoti ērti—tur uzrakstītas atbildes uz visiem jautājumiem. Nekādu domstarpību! Dzidra ir atbildīga arī par dažādu pasākumu rīkošanu. ..."

[Pilns publikācijas **"KOPLĪGUMĀ IR ATBILDES UZ VISIEM JAUTĀJUMIEM"** teksts **"Darbinieku Avīze"** Nr.1. 2012.g. 5.lpp.)]

SADARBĪBA AR MĀCĪBU IESTĀDĒM

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Apzinoties cik svarīgi ir topošajiem darbiniekiem, proti, profesionālās izglītības mācību iestāžu audzēkņiem būt iespējami labi sagatavotiem darba dzīves uzsākšanai, būt ziņošiem darba attiecību nodibināšanas gaitā un arī vēlāk, kā arī pārzināt darba aizsardzības jautājumus, LBAS speciālisti ir izstrādājuši skaidrojošo materiālu **"Topošā darbinieka rokasgrāmata"**.

Sadarbībā ar Rīgas Pārdaugavas profesionālās vidusskolas (RPPV) direktori **I.Jurkāni** 28.martā RPPV notika profesijas **"mēbeļu galdnieks"** 2. un 3.kursa audzēkņu grupas (40 cilvēki) kopēja nodarbība, kurā LBAS jurists **K.Rācenājs** dzīvē stāstījumā prezentēja

Ar Rīgas Pārdaugavas profesionālās vidusskolas audzēkņiem diskutē LBAS jurists **K. Rācenājs**

augstākminēto materiālu. Audzēkņu aktīvā iesaistīšanās pārrunās un atbildes uz **K.Rācenāja** jautājumiem par tēmu liecināja par tās aktualitāti.

Nodarbības beigās **Ā.Smildziņš** sniedza īsu informāciju par Latvijas arodbiedrību, t.sk. Meža nozares arodu biedrības šodienas aktualitātēm. Pēc nodarbības RPPV mācību darba vadītāja **I.Vaska** atzinīgi novērtēja nodarbību, tās lietderību.

Atzina: Šādas nodarbības, kā arī informācija par arodbiedrību sūtību un aktualitātēm var palīdzēt audzēkņiem iespējami labāk iekļauties darba dzīvē.

3.aprīlī, LMNA birojā, priekšsēdētājs **Aivars Šimansons** tikās ar Ogres valsts tehnikuma direktori **Ilzi Branti**, lai pārrunātu sadarbības iespējas. Puses apņēmas apvienot savus spēkus kopīgas darbības organizēšanai un veikšanai ar nolūku nodrošināt vispusīgu, pilnīgu un kvalitatīvu sadarbību augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanā atbilstoši mežsaimniecības un kokapstrādes nozares vajadzībām.

Sarunu noslēdzot, LMNA Valdes vārdā **A. Šimansons** un Ogres valsts tehnikuma direktore **I. Brante** parakstīja sadarbības līgumu.

Puses vienojās sadarboties šādās jomās: -

1. Izglītības satura jautājumos: - izstrādāt jaunas mežsaimniecības un kokapstrādes nozarei nepieciešamas izglītības programmas, aktualizējot esošās izglītības programmas un kvalifikācijas prakses programmas, kā arī izstrādāt kvalifikācijas eksāmenu saturu;

2. Pedagogu tālākizglītībā: - piesaistot nozares speciālistus izglītības procesā, lasot lekcijas par aktualitātēm mežsaimniecības un kokapstrādes nozarē, darba drošības un darba tiesību jautājumos; - iesaistīt pedagogus **Arodu biedrības** rīkotajos mācību semināros; -

3. Audzēkņu izglītībā: - atbalstot audzēkņu profesionālās meistarības konkursus, iesaistot audzēkņus **Arodu biedrības** rīkotajos pasākumos;

4. Tehnikuma stratēģiskās attīstības nodrošināšanā, piedaloties Tehnikuma stratēģiskās attīstības plāna izstrādē un iesaistoties projektu īstenošanā, kas saistīti ar Līguma mērķi;

5. Ekspertu piesaistē: - izstrādājot izglītības programmu saturu un izstrādājot mācību metodiskos materiālus, vērtējot izglītības kvalitāti (dalība kvalifikācijas eksāmenu komisijās, akreditāciju komisijās, profesionālās meistarības konkursos, pedagogu izstrādāto mācību metodisko materiālu vērtēšanā).

LMNA priekšsēdētājs **A. Šimansons** (no kreisās) un Ogres Valsts tehnikuma direktore **I. Brante** tikko parakstījuši Sadarbības līgumu ...

MEŽU NOZARĒ: CELULOZES RŪPNĪCAS PROJEKTA JAUNS PIEDĀVĀJUMS

1.martā notika Meža konsultatīvās padomes sēde, kur **SIA "Nord Papyrius"** valdes priekšsēdētājs **Ivars Zorgenfreijs** Padomes locekļiem prezentēja analītisku materiālu **"Celulozes rūpnīcas Latvijā projekts"**.

Projektā tiek piedāvāta celulozes rūpnīca ar ražošanas jaudu 600 000 tonnu gadā. Rūpnīcas novietojums plānots Baltijas jūras piekrastē—uz ziemeļiem no Liepājas vai pie Ventspils. Latvijas stratēģiskais novietojums Austrumeiropā ir izdevīgs produkcijas piegādēm. Nepieciešamā zemes platība rūpnīcai ap 130 Ha. Plānotā rūpnīcas pamatprodukcija—balinātas garškiedru kraft celuloze (mazākā apmērā arī īsšķiedru kraft celuloze). Tā kā Latvijā nav attiecīgu izmēru papīrfabriku, visu produkciju plānots eksportēt. ŠĀDA rūpnīca patērēs 2,9 milj. kubikmetru koksnes gadā, izmantojot skuju un lapu koku papīrmalku (~70%/ ~30%), kā arī mizotas koksnes šķeldu. Investīciju apjoms ~ 970 milj. USD. Darba spēka izmaksas aprēķinā plānotas augstas— ~70-80% no Eiropas Savienības valstu vidējā atalgojuma. Saskaņā ar celulozes projekta ekonomiskā izdevīguma aprēķinu, tiek pieņemts, ka tā kā šāda veida investīcijām atdevi parasti aprēķina 20 gadu periodā, tad šī projekta ekonomiskais izdevīgums ir būtiskāks un investīcijas atgūstamas īsākā termiņā.

Piedāvātā projekta apspriešana un analīze nozares speciālistu un ekspertu vidū turpināsies.

TOMĒR ...

Valdībā apstiprināti grozījumi likumā "Par valsts pensijām", kas paredz noteikto pensijas vecumu (62 gadus) pakāpeniski paaugstināt.

Pakāpeniskā pensionēšanās vecuma paaugstināšana skar cilvēkus, kuri dzimuši, sākot no 1952.gada 1.janvāra. Tie , kuri dzimuši no 1952.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim , varēs pensionēties trīs mēnešus vēlāk, bet tie, kuri dzimuši no 1952.gada 1.oktobra līdz 31.decembrim, jau sešus mēnešus vēlāk. Cilvēki , kuri dzimuši pēc 1955.gada 1.jūlija, vecuma pensiju varēs pieprasīt, sasniedzot 65 gadu vecumu.

... UN FONS SABIEDRĪBĀ, UZ KĀ VEIKTI LIKUMA GROZĪJUMI...

2012.gada sākumā no 130 296 Nodarbinātības Valsts Aģentūras reģistrētajiem bezdarbniekiem 16 053 jeb 12,3 % bija bezdarbnieki pirmspensijas vecumā:

9 114 sievietes un

Latvijas vecuma pensijas vidējais apmērs 2011.gada pēdējā ceturksnī bija **179,75 lati** . (CSP dati)

Bezdarbnieku iedalījums pēc vecuma grupām

15—19	1,6%
20—24	10,2 %
25—29	10,3 %
30— 34	9,6 %
35—39	10,8 %
40—44	11,3 %
45—49	12,9 %
50—54	15,2 %
55—59	14,1 %

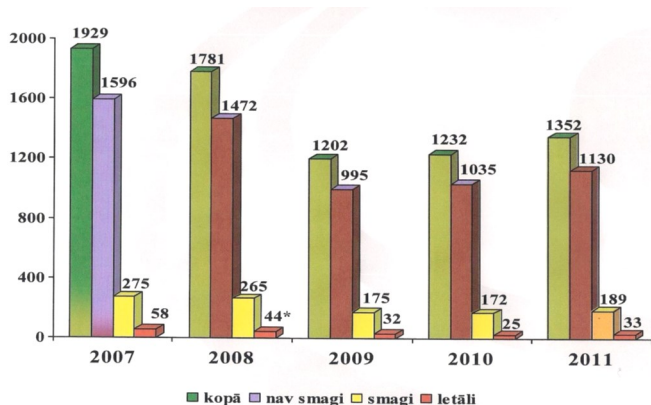
28.aprīlis – STARPTAUTISKĀ STRĀDNIKU PIEMIŅAS DIENA

6 939 vīrieši.

Valsts darba inspekcija (VDI) **pēdējos piecos gados** (2007.- 2011.) vidēji gadā reģistrējusi **1500 nelaimes gadījumus, t.sk. 215 smagus un 40 nāves gadījumus**, kas notikuši nodarbinātajiem izpildot darba pienākumus, Pagājušajā gadā, salīdzinot ar 2010.gadu, pieaudzis gan kopējais nelaimes gadījumu skaits (+10%), smago (+10%) un **nāves gadījumu skaits (+32%)**. Vidēji gadā **20-30 nodarbinātie at-**

NELAIMES GADĪJUMU DARBĀ SKAITA DĪNAMIKA (2007.—2011.) [no VDI pārskata]

nākuši uz darbu un **nomiruši** tur, ar darbu nesaistītu cēloņu dēļ.

Meža nozaru uzņēmumos ir augstākie traumas rādītāji valstī (**154 nelaimes gadījumi, t.sk. 21 smags un 4 nāves gadījumi**). Nelaimes gadījumu cēloņi gadu gaitā nelaimes gadījumu aktos maz atšķiras. Pagājušajā gadā **gandrīz 40%** nelaimes gadījumu notikuši no nodarbinātā rīcības izrietošu cēloņu dēļ – nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas; nepietiekoša uzmanība.

Piezīme: Arodorganizācijas tuvākajā laikā iepazīstināsim ar Valsts darba inspekcijas meža nozaru uzņēmumos veiktās inspicēšanas kampaņas rezultātiem.

Kopš 1996.gada arodbiedrības visā pasaulē 28.aprīlī atzīmē Starptautisko Strādnieku piemiņas dienu (sākotnēji: Darbā bojā gājušo un savainoto dienu)..

Šajā dienā dažādās pasaules vietās skan 1998.gadā Starptautiskās Arodbiedrību konfederācijas izvēlēta kopdziesma „**KAS RAUD...**” (angl.val. „WHO IS CRAYING”), kuras pamatā ir latviešu tautas dziesmas „**Kas tie tādi, kas dziedāja**” melodija. Šīs Dienas pasākumu nolūks ir pievērst cilvēku uzmanību iespējam novērst nelaimes gadījumus un veselības pasliktināšanos darbā, un rosināt kompānijas, uzņēmumus un arodorganizācijas uzlabot drošību, radīt veselībai nekaitīgus darba apstākļus darba vietās. Nodarbi-

nāto drošība darba vidē, it sevišķi ekonomiskās krīzes apstākļos daudzās pasaules valstīs rada bažas un patiesībā ir apdraudēta. Arī Eiropā ir kompānijas, kuru centieni, aizbaidinoties ar „birokrātiskā sloga samazināšanu” ir virzīti uz jau esošo Eiropas Kopienas direktīvu nosacījumu deregulāciju (ne jau nodarbināto labā !).

Kā zināms arī Latvijas krīzes ēnā VDI pārbaudēs neizpildīto darba aizsardzības pasākumu sakarā aizbaidinās ar līdzekļu trūkumu. Taču arodbiedrības nedrīkst pielaut taupīšanu uz cilvēku veselības un dzīvības rēķina. Sabiedrības saziņas līdzekļos pēdējā laikā raksti „*Nelegāli nodarbinātos pēc darba traumām neredzi vienkārši izmet no uzņēmuma*”, „*Vīrietis darbā ierauj mehānismā un zaudē roku*” (atvainojiet par virsrakstu!), „*VDI: kokapstrādē pieaug ēnstrādnieku skaits*” u.c. nerada optimismu.

Tādēļ nozares arodbiedrību organizācijām un darba aizsardzības uzticības personām jāpieliek visas pūles, lai: ■ uzņēmumos tiek izpildīti visi darba aizsardzības pasākumi plāni, t.sk. darba koplīgumos iekļautie pasākumi; ■ nodarbinātie tiktu iepazīstināti ar darba vides risku novērtējumu; ■ nodarbināto instruešana un apmācība būtu pilnvērtīga, atbilstoša izpildāmajam darbam; ■ tiktu veiktas nepieciešamās obligātās veselības pārbaudes; ■ nelaimes gadījumi tiktu izmeklēti objektīvi, piedaloties darba aizsardzības uzticības personām. u.t.t.

Arodorganizāciju vadītāji !

Darba aizsardzības uzticības personas !

Lieciet lietā savas likumīgās tiesības darba bied-

ZVIEDRIJAS ARODBIEDRĪBAS AICINA

**Piektdien,
27.aprīlī
plkst.12.00
ar klusuma brīdi
darba vietās
pieminēsim darbā
bojā gājušos un
savainotos
darba biedrus un
tuviniekus.**

LATVIJAS

BRĪVO ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBA

28. aprīlī atzīmē kā

PASAULES DARBA AIZSARDZĪBAS DIENU, rīkojot virkni plaša darba aizsardzībai tematikai veltītus pasākumus:

24. aprīlī Nacionālajā bibliotēkā , Rīgā ;

24.aprīlī uzņēmumā “Latvijas Finieris” ;

26.aprīlī Arodbiedrību namā , Rīgā .

ru un savas drošības un veselības labā!

RE, KĀ !!!

Labturības noteikums lapiem ievieš Latvija ar pārmēru skubu. Savukārt „labturības noteikums” cilvēkiem ieviest Latvija vairās jau 20 gadus.

I.Redisons, 2012.